



„Њујорк тајмс” открива да је „Stuxnet”, компјутерски вирус који је саботирао нуклеарна постројења Техерана, дело ЦИА и Мосада.

Вашингтон – „Њујорк тајмс” је коначно потврдио оно што се већ две године претпоставља: да опаки компјутерски вирус, познат по именом „Stuxnet” који је саботирао иранска нуклеарна постројења, није дело хакера, већ подухват САД и Израела, односно њихових тајних служби, ЦИА и Мосада.

Вирус, који се показао као досад најефикасније појединачно оружје у сајбер ратовању, стварање иранске атомске бомбе је одложио најмање за три године, тиме што је саботирао рад система центрифуга за обогаћивање уранијума у постројењу Натанц.

Амерички дневник у заиста великом тексту, од близу 3.000 речи, детаљно описује историју овог подухвата, који је покренут у завршним месецима Бушовог мандата. Нови председник Барак Обама је о томе обавештен и пре преузимања дужности, а одмах после уласка у Белу кућу програм је убрзао.

Компјутерски експерти на које се позива „Њујорк тајмс” тврде да је „Stuxnet” нешто најсложеније што је досад направљено, кад је реч о сајбер оружју. Програмиран је тако да обавља више задатака и да док производи штету, истовремено јавља да је све у реду. Поједини његови делови се по „обављеном задатку” уништавају, а неки тек накнадно откривају.

Иако је значајно присуство овог вируса (из категорије „црва”) откривено и ван Ирана, у Индији и Индонезији, он се тамо показао прилично безазленим. Објашњење за то је што направљен као „паметна бомба”: његова мета била су управо иранска нуклеарна

постројења, односно тамошња конфигурација центрифуга.

Програм је настао тако што су прво детаљно проучене слабости контролног система немачког „Сименса” који Иран користи за управљање центрифугама. Потом је и главном нуклеарном центру Израела направљена копија иранског постројења да би дејство вируса било детаљно подешено и испробано.

Вирус је у контролоре, док су били на путу за Иран упаковани у 111 кутија, по свему судећи убачен док су били задржани у луци Дубаија, у Уједињеним Арапским Емиратима, где су остали месец дана, а у априлу 2009. „Stuxnet” је почео да се на разним местима широм света појављује у јуну идуће године, али је његово пуштање „у дивљину” очигледно био потез да се маскира његово порекло: у оптицају је била верзија која је правила сасвим малу штету.

Кад су покренута иранска постројења са „Сименс” контролорима, вирус је прво снимио нормалан ток операција, да би на контролним екранима, кад је почела саботажа, било јављано да је све у реду.

Вирус се у пуној снази активирао тек кад је покренута комплетна конфигурација од тачно 984 центрифуге. Његово дејство је било да их заврти без контроле, а да њихови ирански оператери не буду свесни тога, односно да штету открију тек кад је почињена.

Кад су међународни инспектори посетили Натанц крајем 2009, утврдили су да су Иранци зауставили рад управо 984 машине које су претходног лета биле у пуном погону.

„Stuxnet” је несумњиво успешно обавио свој посао много „чистије” него што би то учинило израелско бомбардовање Натанца (америчким, како открива „Њујорк тајмс”) бомбама, што је неко време била опција о којој се увелико говорило.